

Рудакова Т.А.

учитель української мови та літератури,

Криворізька загальноосвітня школа I–III ступенів №114

ЛЕПБУК – НОВІТНІЙ ЗАСІБ УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПРОСТІР ДЛЯ ТВОРЧОСТІ ШКОЛЯРА

Розвиток системи освіти в Україні передбачає постановку завдання у забезпеченні якості освіти учнів. Ми, вчителі, маємо навчити дітей самостійно здобувати знання і творчо їх застосовувати на практиці. На жаль у деяких випадках якість знань залишається на низькому рівні. Причиною цього є те, що школярі лише запам'ятовують окремі блоки інформації без установалення між ними відповідних взаємозв'язків. Оскільки відбувається нагромадження великої кількості навчального матеріалу, то деякі його частини забуваються, що призводить не лише до зменшення загального обсягу сприйнятої і засвоєної інформації, а й до недостатнього розуміння нового матеріалу. Тому, як слушно зазначається у Національній доктрині розвитку освіти, актуальною є проблема інтенсивного навчання учнів, розвитку в них пізнавальної активності, вміння мислити і самостійно оволодівати новими знаннями [1].

Узагальнення і систематизація знань учнів досягаються різними шляхами, засобами і методами. Важливо, щоб їх основою були вміння учнів виділяти головне в засвоєному матеріалі з певної теми. Одним із найцікавіших засобів узагальнення і систематизації набутих знань учнів, вважаю, є Larbooking – процес виготовлення лепбуку як форми організації навчального матеріалу. Це явище досить нове, але вже набуло неабиякої популярності та широко використовується у всьому світі: від Америки до Європи.

Термін «лепбук» (з англійської «larbook» – книга на колінах) вперше використала у своїй домашній школі мати та письменниця з Вірджинії Теммі Дабі. Ще у вісімдесятих роках минулого сторіччя Діна Зайк, авторка різноманітних міні-книг, запропонувала використовувати складені аркуші паперу, для легкого та ненав'язливого запам'ятовування інформації дітьми. Вона детально описала у своїй книзі різні способи їх створення. Використання

таких складених різними способами аркушів паперу або «міні-книги», давало можливість дітям, працюючи над їх виготовленням, швидко та надовго запам'ятовувати потрібну інформацію. Ця техніка широко застосовувалась у домашніх школах усього світу.

Таммі Даббі запропонувала вкласти ці міні-книжки в одну оригінально оформлену саморобну папку – «lapbook» – книгу, яка може розташуватись на колінах у дитини. Звичайно, американці не винайшли щось нове, адже подібні книжки або книжки-іграшки були завжди, але завдяки американським домашнім школам, лепбук виділився в окремий жанр. Лепбук є кінцевим етапом у вивченні певної теми. Тобто учень, вивчивши тему, оформлює отримані знання у вигляді лепбуку, куди вміщує все, про що він дізнався. Отже, лепбук – це книга або папка будь-якої форми та з будь-якої теми, з вкладеними у неї оформленими в оригінальний спосіб різноманітними міні-книжками, віконечками, малюнками, іграми. Як і інші цікаві інновації, він був підхоплений вихователями, вчителями всього світу та досить вдало ними використовується під час навчання у звичайних та домашніх школах [2].

Лепбук – це саморобна паперова книжечка з кишеньками, дверцятами, віконцями, рухливими деталями, які дитина може діставати, перекладати, складати на свій розсуд, доповнювати чи змінювати. У ній збирається матеріал з якоїсь певної теми. Це прикінцевий етап самостійної дослідницької та творчої роботи, яку дитина виконала під час вивчення певної теми.

Створення лепбуку допоможе збагатити, закріпити і систематизувати засвоєну інформацію. У подальшому, розглядаючи лепбук, можна буде швидко пригадати вивчений раніше матеріал.

Процес виготовлення лепбуку є цікавим, творчим та доволі тривалим, адже робота має проходити в декілька етапів:

1. Вибір теми.
2. Складання плану.
3. Креслення макету.
4. Створення лепбуку [3].

Темою лепбуку з літератури може бути окремо вивчений твір, творчість письменника чи період у літературі. Залежно від віку дітей і буде залежати кількість розгорток і деталей лепбуку.

Після того як ви визначилися із темою, треба скласти план. Лепбук має бути добре продуманий, щоб максимально структурувати інформацію та видати її цікаво і творчо.

Далі на папері малюємо макет, щоб чітко розуміти що саме і в якому місці буде розташовано. Тільки потім приступаємо до виготовлення лепбуку, заздалегідь приготувавши необхідні матеріали:

- картонна папка-основа;
- звичайний та кольоровий папір;
- ножиці;
- клей;
- степлер;
- скотч;
- декоративні елементи;
- картки, картинки;
- олівці, фарби, фломастери, маркери.

Стандартний розмір – папка А4 в складеному вигляді або А3 у розгорнутому. Такі формати вважаються найзручнішими [4].

У лепбучці можуть бути такі елементи:

- кишеньки різної форми та розміру (також у вигляді книжечки чи «гармошки»);
- конвертики;
- віконця;
- дверцята;
- стрілки;
- карточки;
- елементи, які можна витягувати;
- елементи, які повертаються навколо своєї осі;
- пазли.

В мережі Інтернет можна скористатися різноманітними сайтами, де можна знайти готові шаблони великої кількості цих елементів. Візьмемо хоча б ось ці:

<https://www.pinterest.com/pin/101964379036267867/?lp=true>

<https://www.pinterest.com/justjamerrill/free-homeschool-lapbooks-and-lapbooking-resources/?lp=true>

<https://dihomeschooler.com/2012/06/01/100-editable-lapbook-templates-free/>

При створенні лепбуку варто враховувати наступні моменти: його потрібно виготовляти з цупкого паперу, щоб при частому використанні він швидко не втратив свій вигляд; «наколінна книга» має бути цікавою, яскравою, кольоровою, тобто привертати до себе увагу; містити інформацію, яка буде зрозумілою дітям і відповідати обраній темі; матеріал добирати в різний спосіб, як під час уроку, так і самостійно; і, звісно, звернути увагу на те, що її можуть використовувати і інші учні або дорослі, які прагнуть отримати або поглибити знання з теми [5].

Лепбуки можна створювати разом з учителем, індивідуально чи групами учнів, де мають чітко розподілятися завдання між школярами.

Працюючи з учнями п'ятих класів, запропонувала їм виготовити лепбук індивідуально разом з батьками. Було обрано тему «Українські народні казки». Протягом вивчення теми було складено план його виконання. Результатом співпраці батьків і дітей було представлено чимало цікавих творчих робіт, які були високо оцінені та зараховані як підсумкова контрольна робота.

Восьмикласники працювали у групах. Було запропоновано тему «Український театр корифеїв». Протягом вивчення програмового матеріалу та додаткової літератури поступово складали план лепбуку. Далі учні об'єдналися в групи, обрали головного редактора та розподілили між собою завдання. На наступному занятті кожна група виготовила свій варіант «наколінної книги» та представила її усім слухачам. З огляду на те, скільки роботи було виконано кожним учасником групи, вчитель разом із головним редактором змогли об'єктивно оцінити роботу школярів.

Процес виготовлення лепбуку неймовірно захоплюючий, бо учень бере активну участь у його підготовці та виготовленні. А значить процес запам'ятовування проходить легше і швидше, діти вчаться проводити спостереження, виконувати завдання, вивчають і закріплюють інформацію. В кінці навчального року можна буде легко повторити вивчений раніше матеріал, звернувшись до «наколінних книжечок».

Лепбук – підсумковий результат спільної тематичної роботи з дітьми. Він дає змогу дітям швидко та ефективно засвоїти нову

інформацію, систематизувати, узагальнити й закріпити вивчений матеріал у пізнавально-ігровій формі.

Список використаних джерел:

1. Узагальнення та систематизація знань, умінь і навичок учнів з української мови. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/22194/1/Symonenkova.pdf>
2. Лепбук як новітній спосіб систематизації навчальної інформації. URL: <http://shtf.tilda.ws/lapbook1>
3. Катерина Крутій. Лепбук як дослідницький проект дошкільника. URL: <http://ukrdeti.com/lepbuk-yak-doslidnickij-proekt-doshkilnika/>
4. Як зробити лепбук. Майстер-клас. URL: <http://portalmam.com/razvivayka/yak-zrobiti-lepbuk-mayster-klas-kak-sdelat-lepbuk-master-klasse>
5. Лепбук – наколінна книга. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-lepbuk-nakolinna-kniga-22655.html>

Свірська Ю.А.

студентка,

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ КОНФЛІКТУ ДРАМ В. ВИННИЧЕНКА В КОНТЕКСТІ «НОВОЇ ДРАМИ» КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

За понад столітню присутність В.Винниченка у літературному житті України про нього було написано сотні різножанрових публікацій, присвячених різноманітним аспектам багатогранної художньої спадщини. Однак і сама постать В. Винниченка, і його творчість досі залишаються недостатньо вивченими. Причиною цього стало насамперед те, що з початку 30-х рр. і до кінця 80-х рр. ХХ ст. доробок письменника у радянській Україні був вилучений з культурного процесу.

Твори Володимира Винниченка сприяли модернізації українського театру кінця ХІХ – початку ХХ століття. Культурне відродження українського народу на початку ХХ століття відбувалося не без участі творчості, а саме драматургії Володимира Винниченка. За формою й за змістом драми Винниченка